

ČESKOSLOVENSKÁ
SOCIALISTICKÁ
REPUBLIKA
(19)

ÚŘAD PRO VYNÁLEZY
A OBJEVY

POPIS VYNÁLEZU K AUTORSKÉMU OSVEDČENIU

248494
(11) (B1)

[51] Int. Cl.⁴
D 06 N 3/04

(22) Prihlášené 12 06 85
(21) (PV 4252-85)

(40) Zverejnené 12 06 86

(45) Vydané 15 03 88

[75]

Autor vynálezu

TRUCHLIK ŠTEFAN RNDr., KABÁTOVÁ VIERA ing., BELKO DUŠAN ing.,
ŽILINA, FRÝBERTOVÁ DANIELA ing., SOKOLOV, TURIANIKOVÁ HELENA,
ŽILINA, DIMUN MILAN ing. CSc., PRIEVIDZA

(54) **Kompozícia pre rubovú úpravu všívaných podlahových textílií**

1

2

Kompozícia pre rubovú úpravu všívaných podlahových textílií, ktorá obsahuje vodu, plnivá, zmäkčovadlá, modifikátory a prípadne ďalšie pomocné prostriedky, kde polymérnu zložku kompozície tvorí kopolymér pozostávajúci z etylakrylátu, kyseliny akrylovej, akrylonitrilu a N-metylolakrylamidu.

Vynález sa týka kompozície pre rubovú úpravu všívaných podlahových textílií, ktorá obsahuje vodu, plnivá, zmäkčovadlá, zahusťovadlá, modifikátory a prípadne ďalšie pomocné prostriedky, kde polymérnu zložku kompozície tvorí kopolymér pozostávajúci z etylakrylátu, kyseliny akrylovej, akrylonitrilu, N-metylolakrylamidu, pričom kompozícia je volená tak, že u všívaných podlahových textílií zabezpečí lepšie vlastnosti.

Podstata používaných metód rubových úprav kobercových materiálov spočíva v nanosení vrstvy, obsahujúcej polymér na ich rubovú stranu. Používajú sa rôzne typy latexov, ako napr. polyvinylacetát, kombinácia polyvinylacetátu s polyvinylalkoholom, kopolyméry vinylacetátu s etylénom, taveniny polyetylénu, polypropylénu, polyuretánu a butadienstyrenové latexy (USA pat. 3 914 489, 3 940 525, 3 887 738, Jap. patent 57 192 442, 5 239 671, NDR pat. 205 129).

Základný polymérny latex musí mať dostatočnú adhéziu k textilným vláknám, stabilitu pri používaní práškových plnív, ľahkú zahusťovateľnosť malým množstvom zahusťovadla, optimálne reologické vlastnosti a vzniklé filmy musia mať pevnosť vyhovujúcu danému použitiu, elasticnosť, odolnosť voči vode a stárnutiu.

Nevýhodou súčasného stavu je u niektorých typov, napr. polyvinylacetátu a polyvinylalkoholu nízka odolnosť polymérneho filmu voči vode, lepivosť pri použití zmäkčovadiel, pri použití polyuretánu zhoršenie pracovného prostredia, vyššie energetické nároky pri použití tavenín termoplastov a pomerne nízke hodnoty ukotvenia vlasu pri použití nekarboxylovaných styrenbutadiénových latexov.

Uvedené ďalšie nevýhody rieši tento vynález, podľa ktorého kompozícia pre rubovú úpravu všívaných podlahových textílií, obsahujúca vodu, plnivá, zmäkčovadlá, zahusťovadlá, modifikátory a prípadne ďalšie pomocné prostriedky má polymérnu zložku kompozície, tvorenú kopolymérom s 80 až 97 % hmot. etylakrylátu, 1 až 12 % hmot. kyseliny akrylovej, 1 až 7 % hmot. akrylonitrilu a 1 až 5 % hmot. N-metylolakrylamidu.

Výhody kompozície podľa vynálezu sú v

dosahovaní výborných pevností ukotvenia vlasu, v znížení teploty sieťovania oproti doteraz používaným vodným systémom pre danú aplikáciu, výborná odolnosť voči ohybu, nelepivosť, elasticita, termoplastičnosť, zdravotná nezávadnosť a unievrazľanosť pri použití ako primárnej rubovej úpravy, tak aj sekundárnej rubovej úpravy kaširovaním.

Predmet vynálezu je ďalej objasnený, no nie však obmedzený nasledujúcimi príkladmi.

Príklad 1

Kompozícia pre primárnu rubovú úpravu všívaných podlahových textílií, pozostávajúca z:

19 % hmot. — kopolymér s obsahom 91 % hmot. etylakrylátu, 6 % hmot. kyseliny akrylovej, 2 % hmot. akrylonitrilu, 1 % hmot. N-metylolakrylamidu

46 % hmot. — veľmi jemne mletý CaCO_3

33 % hmot. — voda

2 % hmot. — ftalátové zmäkčovadlo

pH kompozície upravené čpavkovou vodou na hodnotu 6—7.

Príklad 2

Kompozícia pre sekundárnu rubovú úpravu všívaných podlahových textílií kaširovaním, pozostávajúca z:

21 % hmot. — kopolyméru ako v príklade 1

40 % hmot. — veľmi jemne mletý CaCO_3

0,4 % hmot. — kopolyméru styrenu s maleinhydridom v pomere 50 : 50

2,6 % hmot. — ftalátové zmäkčovadlo

36 % hmot. — voda

pH kompozície upravené čpavkovou vodou na hodnotu 6,5.

PREDMET VYNÁLEZU

Kompozícia pre rubovú úpravu všívaných podlahových textílií, obsahujúca akrylovú polymérnu zložku, vodu, plnivá, zmäkčovadlá, zahusťovadlá, modifikátory a prípadne ďalšie pomocné prostriedky, vyznačujúci sa tým, že polymérna zložka kompozície je tvo-

rená kopolymérom, pozostávajúcim z 80 až 97 % hmot. etylakrylátu, 1 až 12 % hmot. kyseliny akrylovej, 1 až 7 % hmot. akrylonitrilu a 1 až 5 % hmot. N-metylolakrylamidu, a polymérne zložky s kompozíciou je minimálne 13 % hmot.